

10. Литвинова С. Облачно ориєнтована навчальна середина школи: від кабінету до віртуальної методическої предметної об'єднаної учителів / Литвинова С. Г. // Міжнародний електронний журнал «Образовательные технологии и общество (Educational Technology & Society)». — 2014. — V. 17. — №1. — С. 469–487. — ISSN 1436–4522. — URL: http://ifets.ieee.org/russian/periodical/V_171_2014EE.html.
11. Литвинова С. Хмарні технології: особливості діяльності вчителів-предметників у віртуальних предметних спільнотах / Литвинова С. Г. // Теорія та методика електронного навчання. — Випуск IV. — Кривий Ріг: Видавничий відділ КМІ, 2013. — С. 165–170
12. Новиков А. М. Методологія / А. М. Новиков, Д. А. Новиков. — М.: СИН-ТЕГ. — 668 с.
13. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів / за ред. А.Є. Конверського. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 352 с.
14. Патаракин Е. Д. Социальные взаимодействия и сетевое обучение 2.0 / Е. Д. Патаракин. — М.: НП «Современные технологии в образовании и культуре», 2009. — 176 с.
15. Пейперт С. Переворот в сознании: Дети, компьютеры и плодотворные идеи / С. Пейперт. — М.: Педагогика, 1989. — 220 с.
16. Про національну доктрину розвитку освіти: Указ ... 17 квітня 2002 р. №347/2002 // Офіційний вісник України. — 2002. — №16. — 860 с. — С. 2–3.
17. Сейдаметова З. С. Облачные технологии и образование / под общ. ред. З. С. Сейдаметовой. — Симферополь: «ДИАПИ», 2012. — 2004 с.
18. Спирін О. М. Теоретичні та методичні засади професійної підготовки майбутніх учителів інформатики за кредитно-модульною системою: монографія / О. М. Спирін. — Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2007. — 300 с.
19. Сухомлинский В. А. Избранные произведения: В 5 т. / В. А. Сухомлинский. — Киев, 1980. — Т. 5. — 102 с.
20. Фатеева С. В. Комплементарность в экономической культуре: понятие, формы и механизм действия: дис. . доктора философских наук: 24. 00. 01 / Светлана Викторовна Фатеева. — Ростов-на-Дону, 2006. — С. 261.
21. Фіцула М. М. Педагогіка: навч. посіб. / М. М. Фіцула. — К.: Академвидав, 2009. — 560 с.
22. Чернов А. А. Становление глобального информационного общества: проблемы и перспективы. / А. А. Чернов — М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К», 2003. — 232 с.
23. Ясвин В. А. Психолого-педагогическое проектирование образовательной среды [Текст] / В. А. Ясвин // Дополнительное образование. — 2000. — №2. — С. 16–22.
24. Karaliotas Y. Interactivity in the Learning Environment. Distant Education. (Project Report). — UK: Open University. — 1998.

УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Чубарук Олена Василівна,

проректор з наукової роботи, старший викладач кафедри управління освітою Київського обласного інституту післядипломної освіти педагогічних кадрів, ped_innov_center@mail.ru.

Анотація. Проаналізовано актуальні питання управління розвитком інформаційно-комунікаційної компетентності вчителів української мови і літератури. Обґрунтовано зміст підготовки вчителів української мови і літератури з розвитку інформаційно-комунікаційної компетентності в системі післядипломної педагогічної освіти, сутність організаційно-управлінського і науково-методичного супроводження розвитку інформаційно-комунікаційної компетентності даної категорії освітян.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології навчання, інформаційно-навчальне середовище системи освіти регіону, інформаційно-комунікаційна компетентність, розвиток професійної компетентності вчителів української мови і літератури, управління розвитком професійної компетентності вчителів української мови і літератури.

Актуальність підготовки педагогічних працівників до використання засобів інформаційно-комунікаційних технологій зумовлюється високотехнологічним, інноваційним характером розвитку системи освіти, що базується на досягненнях психолого-педагогічної науки, науково-технічного прогресу, широкому впровадженні їх здобутків в освітню практику, професійних компетентностях освітян, підвищенні їхнього професійного рівня.

З технологічної точки зору характер розвитку освіти зумовлений інформатизацією освіти, появою нових ІКТ-орієнтованих педагогічних і освітніх технологій, сучасних засобів навчання, створенням і використанням у педагогічних системах сучасного комп'ютерно орієнтованого навчального середовища, поступовим формуванням і розвитком комп'ютерно технологічної платформи інформаційно освітнього простору, електронних інформаційних освітніх ресурсів і мережних сервісів [1].

Розвиток інформаційно-комунікаційної компетентності вчителів української мови і літератури передбачає здійснення їх підготовки з низки питань, у тому числі — науково-методичних засад використання засобів ІКТ у навчально-виховному процесі з предмета. Це, у свою чергу, потребує опрацювання понять «інформатизація освіти», «інформаційно-комунікаційні технології навчання», «інформаційно-навчальне середовище системи освіти регіону», «єдине інформаційне середовище» тощо.

Поняття «інформатизація освіти» розглядається науковцями як сукупність взаємопов'язаних організаційно-правових, соціально-економічних, навчально-методичних, науково-технічних, виробничих та управлінських процесів, спрямованих на задоволення інформаційних, обчислювальних і телекомунікаційних потреб учасників навчально-виховного процесу, а також тих, хто цим процесом керує і його забезпечує, у тому числі здійснює його науково-методичний супровід і розвиток [1, с. 48–49].

Поняття «інформатизація освіти» пов'язується з широким впровадженням у систему освіти методів і засобів ІКТ, створенням на цій основі комп'ютерно орієнтованого інформаційно-комунікаційного середовища, з наповненням його електронними науковими, освітніми й управлінськими інформаційними ресурсами, з наданням можливостей суб'єктам освітнього процесу здійснювати доступ до ресурсів середовища, використовувати його засоби і сервіси для вирішення різних завдань [1, с. 49].

Під поняттям «інформаційно-комунікаційні технології навчання» дослідники розуміють комп'ютерно орієнтовану складову педагогічної технології, яка відображає формалізовану модель певного компонента змісту навчання і методики його подання в навчальному процесі, яка представлена педагогічними програмними засобами і передбачає використання комп'ютера, комп'ютерно орієнтованих засобів навчання і комп'ютерних комунікаційних мереж для розв'язання дидактичних завдань [1].

Розвиток інформаційно-комунікаційної компетентності вчителів української мови і літератури здійснюється з урахуванням стану розвитку інформаційно-комунікаційних технологій. Науковці визначають чотири етапи розвитку ІКТ, а саме: 1) формування транспортних інформаційно-комунікаційних комп'ютерних мереж; 2) формування ринку ІКТ-контенту; 3) формування ринку ІКТ-сервісів; 4) використання адаптивних інформаційно-комп'ютерних мереж [1].

На першому етапі у комп'ютерно орієнтованих системах навчання й освіти за допомогою засобів і технологій інформаційно-комунікаційних комп'ютерних мереж здійснювалося формування ринку ІКТ-транспорту, розвиток ІКТ-аутсорсингу, забезпечувалося транспортування файлів даних і програм, використовувалися сервіси, що надавала електронна пошта (форуми, чати тощо). Зазначимо, що аутсорсинг поєднує надання користувачам різних послуг, як-от: програмне забезпечення, платформа, дані, апаратне забезпечення, інфраструктура, робоче місце тощо.

Упродовж другого етапу формувалася ринок ІКТ-контенту. Поступово розвивалися інформаційні ресурси комп'ютерних мереж, їх контентне наповнення: мережні бази даних, файлів даних і програм з різних предметних галузей; інформаційні ресурси численних мережеских представництв, у тому числі сайти і тематичні портали індивідуальних і колективних користувачів інформаційно-комунікаційних комп'ютерних мереж; інформаційні ресурси соціальних мереж і спільнот; контент систем е-дистанційного навчання, електронних бібліотек, науково-освітніх інформаційних мереж тощо.

Третій етап характеризується формуванням ринку ІКТ-сервісів, широкий спектр яких пропонують навчальні заклади, наукові установи та ІКТ-компанії.

Четвертий етап характеризується використанням адаптивних інформаційно-комп'ютерних мереж (ІКМ), поява яких забезпечує доступ користувачів до персоналізованої ІКТ-інфраструктури. В адаптивних інформаційно-комп'ютерних мережах формуються віртуальні мережескі майданчики, які розглядаються як мережескі віртуальні ІКТ-об'єкти.

Будова і функції адаптивних інформаційно-комп'ютерних мереж ґрунтуються на концепції опрацювання електронних даних на основі інформаційних технологій хмарних обчислень.

Хмарні обчислення розглядаються науковцями як інформаційні технології підтримання мережеских майданчиків, що є віртуальними структурними елементами адаптивних інформаційно-комп'ютерних мереж.

За характерними ознаками існування, формування і використання розрізняють такі види мережеских майданчиків: персоналізовані, віртуальні, колективного використання, з відкритою гнучкою інфраструктурою.

В. Биков [1] відзначає, що найважливішими інструментами систем відкритої освіти, які суттєво впливають на ефективність навчання у відкритих педагогічних системах, забезпечують формування і підтримку мережеских електронних інформаційних ресурсів відкритого навчального середовища, технологій проектування і застосування відкритих педагогічних систем є технології електронного дистанційного навчання; технології електронної підтримки віртуальної навчальної діяльності, наприклад, web 2.0; науково-освітні інформаційні мережі; технології підвищення ефективності проектування і використання комп'ютерно орієнтованих систем навчального призначення; технологія електронних бібліотек; технології підтримки взаємозв'язку з мобільними Інтернет-пристроями; технології автоматизації управління функціонуванням і розвитком систем освіти і навчальних закладів; електронні технології управління проектами і програмами інноваційного розвитку.

У зв'язку з цим постає необхідність здійснення підготовки вчителів української мови і літератури до використання вищезазначених засобів і технологій у професійній діяльності. Система таких засобів, технологій і ресурсів є складовими єдиного інформаційно-навчального середовища системи освіти. Отже, розвиток інформаційно-комунікаційної компетентності педагогічних працівників, у тому числі вчителів української мови і літератури, зумовлений особливостями професійної діяльності в умовах інформаційно-навчального середовища навчального закладу, системи освіти району, міста, регіону тощо.

Н. Клокар обґрунтовує поняття «інформаційно-навчальне середовище системи освіти регіону», яке розглядає як систему навчальних, навчально-методичних, науково-методичних, інформаційно-освітніх, просвітницьких ресурсів, створених на основі використання сучасних педагогічних, інформаційних і телекомунікаційних технологій [2].

Дослідники С. Резник, В. Филипов [3] використовують поняття «єдине інформаційне середовище», яке розглядають як сукупність баз і банків даних, технологій їх ведення і використання, інформаційно-телекомунікаційних систем і мереж, які функціонують на основі єдиних принципів і за загальними правилами, що забезпечують інформаційну взаємодію всіх підрозділів навчального закладу, співробітників і тих, хто навчається, а також задоволення їхніх інформаційних потреб.

У ході дослідження нами проаналізовано й обгрунтовано низку понять, пов'язаних з висвітленням теоретичних засад управління розвитком професійної компетентності вчителів української мови і літератури, а саме: професійна компетентність вчителів української мови і літератури, інформаційно-комунікаційна компетентність учителів української мови і літератури, розвиток професійної компетентності вчителів української мови і літератури, управління розвитком професійної компетентності вчителів української мови і літератури тощо.

Результатом проведеного пошуку є формулювання поняття «управління розвитком професійної компетентності вчителів української мови і літератури», яке розглядаємо як процес цілеспрямованої взаємодії методичних, управлінських і педагогічних кадрів, що передбачає діяльність з реалізації цілей розвитку професійної компетентності вчителів на основі визначених закономірностей, принципів і функцій управління.

Поняття «розвиток професійної компетентності вчителів української мови і літератури» розуміємо як цілеспрямовану, необоротну, закономірну зміну об'єкта, що передбачає засвоєння нових норм, форм і видів діяльності, якісні зміни у сформованих професійних компетентностях і набуття нових професійних компетентностей; потребує створення внутрішніх умов для освоєння способів діяльності більш високого рівня; приводить до нових результатів у його професійній діяльності, підвищення соціальної цінності педагога.

Поняття «професійна компетентність учителів української мови і літератури» визначаємо як здатність педагога виконувати професійну діяльність на основі набутих знань, навичок, умінь зі спеціальності, досвіду, способів мислення, особистісних якостей, цінностей і ставлень, інтересів і прагнень, готовність нести відповідальність за реалізацію прийнятих рішень у процесі професійної діяльності.

Однією зі складових професійної компетентності учителів української мови і літератури є інформаційно-комунікаційна компетентність, яку розглядаємо як структуровану сукупність знань, ставлень, умінь і навичок застосовувати систему навчальних, навчально-методичних, науково-методичних, інформаційно-освітніх, просвітницьких ресурсів, створених на основі використання сучасних педагогічних, інформаційних і телекомунікаційних технологій.

З метою розвитку інформаційно-комунікаційної компетентності вчителів розроблено авторську програму освітньої діяльності слухачів курсів підвищення кваліфікації з проблеми «Використання засобів інформаційно-комунікаційних технологій у процесі вивчення української мови і літератури».

Для вивчення рівня підготовленості педагогічних працівників до використання інформаційно-комунікаційних технологій нами розроблено діагностичний інструментарій, а також використано методику «SWOT-аналіз діяльності освітньої організації» [4]. У ході дослідження проаналізовано професійну діяльність учителів української мови і літератури з використанням ІКТ за такими чотирма аспектами: сильні сторони, досягнення (Strengths); слабкі сторони, не-

доліки (Weaknesses); шанси, можливості, перспективи (Opportunities); загрози, ризики (Threats). Для роботи з методикою респондентам було конкретизовано питання, які потребували аналізу, зокрема:

- **Сильні сторони (досягнення):** Назвіть Ваші досягнення, уміння, здобутки, напрацювання щодо використання ІКТ у професійній діяльності. Які інноваційні програми, проекти з використанням ІКТ впроваджуються в практику роботи у Вашому навчальному закладі? Які предметно-інформаційні ресурси, електронні засоби використовуєте в навчально-виховному процесі з української мови та літератури?
- **Слабкі місця (недоліки):** Які труднощі виникають у Вас у процесі використання ІКТ у професійній діяльності? Які питання потребують вирішення для більш активного використання ІКТ вчителями української мови і літератури у професійній діяльності?
- **Можливості:** Які можливості навчального закладу щодо створення інформаційно-навчального середовища можуть бути використані у Вашій професійній діяльності? Які нові засоби можуть бути використані, створені Вами для більш якісного й ефективного використання ІКТ у процесі вивчення української мови і літератури? Які форми роботи з навчання педагогічних працівників подальшому використанню ІКТ є доцільними на рівні навчального закладу, району, міста, області? Які фактори сприятимуть залученню вчителів до максимального і результативного використання ІКТ у професійній діяльності?
- **Загрози:** Які загрози виникають у процесі використання ІКТ вчителями української мови і літератури? Які форми роботи, заходи сприятимуть зменшенню негативних тенденцій, що мають місце у використанні ІКТ в процесі вивчення української мови і літератури?

Нами узагальнено й проаналізовано відповіді респондентів з кожного блоку запитань. У блоці «Сильні сторони» респондентами було названо формування інтересу до вивчення предмета, можливість опрацювати більше матеріалу, використання великого обсягу інформації відразу, у тому числі Інтернет-ресурсів, у навчально-піднавчальній діяльності, можливість проведення тестування, уникнення списування, забезпечення швидкого зворотного зв'язку. Респонденти відзначали також важливість використання малюнків, презентацій, яскравої наочності, ілюстрацій, портретів, таблиць, здійснення віртуального знайомства з письменниками, відомими людьми, видатними місцями, що позитивно впливає на формування інтересу до вивчення навчального предмета. Важливим є раціональне використання часу на занятті, що дозволяє опрацювати більшу кількість матеріалу, виконати різні завдання. Багато респондентів зазначають про важливість залучення учнів до активної діяльності в процесі підготовки до заняття та безпосередньо під час заняття, зростання активності кожного учня на заняттях з використанням ІКТ. Педагоги відзначають також позитивний вплив ІКТ на запам'ятовування, розуміння і сприйняття навчального матеріалу учнями, розширення можливості знайомства з малодоступ-

ним матеріалом, використання ігрових технологій (кросворди, криптограми тощо).

Використання ІКТ сприяє цілісності сприйняття світу, розвитку світогляду, творчих здібностей, мислення учнів, у тому числі логічного мислення, самостійності учнів, їхньої чуттєвості, задіюється більше видів пам'яті, зростає глибина вивчення проблеми, урізноманітнюються форми роботи з учнями на уроці і в позаурочний час, розширюються можливості доступу до надбань у різних галузях науки, техніки, освіти, культури,

Засобами ІКТ досягається відповідність сучасним вимогам до освіти, компактність, індивідуалізація навчання учнів, виховання у них позитивних емоцій. Педагоги зазначають також актуальність надання методичної допомоги дирекцією навчальних закладів, працівників районних і міських методичних служб.

До «Слабких сторін» віднесено виконання завдань, за яких учні не пишуть, не читають, не розповідають самостійно. Потребує вирішення питання подальшого забезпечення навчальних кабінетів комп'ютерною й оргтехнікою, мультимедійними дошками, заміни застарілої техніки, недостатня кількість матеріалів, посібників на електронних носіях, низьку швидкість Інтернету або відсутність чи обмеженість доступу до Інтернету.

Педагоги зазначають про часову обмеженість, необхідність часових затрат на створення і підготовку матеріалів до уроку, недостатнє володіння методикою використання ІКТ у навчальному процесі, потребу подальшого розвитку рівня володіння вчителем технічними засобами та ІКТ.

У деяких випадках учні сприймають подання матеріалу з використанням ІКТ як гру, прослідковується звикання дітей до використання таких технологій, вплив комп'ютерів на фізичне, психічне і соціальне здоров'я учнів. Респонденти відзначають також обмеження вільного відкритого спілкування й аналізу між учителем і учнем.

Визначені педагогами шанси, можливості, перспективи використання ІКТ передбачають створення електронних навчально-методичних комплексів, дистанційних курсів, предметно-інформаційних ресурсів. Учні мають можливість краще уявити матеріал, що вивчається, узагальнити почуття і представлену інформацію, наразі повторити те, що знають, і засвоїти те, що є для них новим, розвивати творчість, увагу, проявити свої здібності, тренувати різні види пам'яті, створювати газети і буклети. На рівні учнів актуальною є можливість використання засобів ІКТ у різноманітних конкурсах, заходах, проектах, науково-дослідницькій роботі Малої академії наук України. Респонденти зазначають, що під час використання ІКТ навіть не підготовлений учень зможе засвоїти можливий для нього за обсягом і складністю навчальний матеріал.

На рівні педагогів зазначено про мотивацію до створення власних продуктів освітньої діяльності, зокрема: створення і змістове наповнення власних сайтів, блогів для обміну досвідом, інтернет-сторінок, сайтів навчальних кабінетів закладів освіти (наприклад, сайт кабінету літературного краєзнавства), уведення номінації «сайт навчального кабінету» в об-

ласному конкурсі сайтів навчальних закладів. Респонденти відзначають можливість засобами ІКТ легше і швидше подати матеріал, опитати максимальну кількість учнів, використати різні форми роботи, виховати національно свідому особистість; а також потребу у розвитку інформаційно-комунікаційної компетентності, підвищенні ефективності викладання предмета й ефективності роботи з обдарованими учнями, забезпеченні підготовленості вчителя відповідно до вимог сучасного суспільства, у тому числі — учнів і їхніх батьків.

На думку вчителів, активному й ефективному використанню ІКТ у професійній діяльності сприяють освоєння передового педагогічного досвіду на рівні району, області, видавнича діяльність, участь у міжнародних і національних виставках, підвищення кваліфікації на проблемно-тематичних або авторських курсах з питань створення й застосування в навчально-виховному процесі електронних засобів, предметно-інформаційних ресурсів, електронних навчально-методичних комплексів, дистанційних курсів тощо.

Відповіді респондентів щодо зменшення ризиків і загроз зорієнтовані на подолання професійного вигорання вчителя й формування мотивації до продовження розвитку інформаційно-комунікаційної компетентності, оволодіння методикою використання засобів ІКТ у навчально-виховному процесі з предмета, доцільне чергування різних видів уроків, необхідність правильно спланувати роботу на уроці, берегти фізичне і психічне здоров'я дітей під час роботи з комп'ютером, уникнення ситуацій перетворення уроку в кінозал, подолання заціклення учнів на роботі з комп'ютером.

Актуальними є пропозиції вчителів про значимість обміну досвідом, особливо в ситуаціях недостатньої підготовленості і досвіду в реалізації задуманого щодо створення й використання предметно-інформаційних ресурсів. Подальшого вирішення потребує питання розвитку матеріальної бази навчальних кабінетів, пошук спонсорів, роботи з батьками щодо технічного забезпечення навчальних кабінетів, навчання в групах і самоосвітня діяльність з питань підвищення рівня володіння ІКТ.

Упровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій є одним із пріоритетів розвитку освіти, що спрямований на вдосконалення навчально-виховного процесу, забезпечення доступності й ефективності освіти, підготовку молодого покоління до життєдіяльності в інформаційному суспільстві [5]. З метою забезпечення організаційно-управлінського і науково-методичного супроводу роботи районних (міських) методичних служб відділів освіти районних державних адміністрацій, міських рад, управлінь освіти, управлінь освіти і науки міських рад з питань підготовки педагогічних працівників до використання інформаційно-комунікаційних технологій розроблено, апробовано й упроваджено організаційну модель управління навчанням педагогічних і управлінських кадрів за програмою Intel® «Навчання для майбутнього»; Положення про організацію навчання педагогічних, управлінських і методичних кадрів закладів

освіти Київської області за програмою Intel® «Навчання для майбутнього».

У процесі розроблення Положення й моделі використано теоретичні дослідження і практичний досвід підготовки педагогічних, управлінських і методичних кадрів до використання інформаційно-комунікаційних технологій, а саме: положення про теоретико-методологічні основи моделювання педагогічних і методичних систем відкритої освіти, комп'ютерно-орієнтованого навчального середовища, електронних віртуальних і дистанційних систем навчання, багатофункціональних комп'ютерних систем та Інтернету в освіті, проблем е-дистанційного навчання в професійній освіті (В. Ю. Биков); наукові засади дистанційного навчання в системі підготовки та підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів освіти (В. Олійник); формування інформаційно-комунікаційної компетентності учнів і викладачів у системі неперервної освіти (Є. Хеннер); розроблення моделі ефективного використання інформаційно-комунікаційних та дистанційних технологій навчання у вищому навчальному закладі (Н. Морзе, О. Глазунова); психологічні основи використання інформаційних технологій в освіті (М. Жалдак, В. Кухаренко, Ю. Жук); теоретико-методологічні засади формування інформаційно-навчального середовища системи післядипломної педагогічної освіти регіону (Н. Клокар); освітні можливості інформаційних технологій, проектування електронних навчальних курсів (І. Захарова); система підготовки вчителя до використання інформаційних технологій (М. Жалдак, Н. Морзе) тощо.

Метою програми є впровадження моделі підвищення кваліфікації педагогічних й управлінських кадрів щодо використання сучасних педагогічних, інформаційних і телекомунікаційних технологій у навчально-виховному процесі.

Очікуваними результатами реалізації програми є вмотивованість педагогічних, управлінських і методичних кадрів, учнів навчальних закладів до використання сучасних педагогічних, інформаційних та телекомунікаційних технологій; впровадження моделі підвищення кваліфікації педагогічних та управлінських кадрів з використання в навчально-виховному процесі сучасних педагогічних, інформаційних і телекомунікаційних технологій; підвищення рівня професійного розвитку педагогічних й управлінських кадрів з використання сучасних педагогічних, інформаційних та телекомунікаційних технологій.

Організаційно-управлінський і науково-методичний супровід програми Intel® «Навчання для майбутнього» забезпечує формування мотивації педагогічних, управлінських і методичних кадрів, учнів навчальних закладів до використання сучасних педагогічних, інформаційних і телекомунікаційних технологій; впровадження моделі підвищення кваліфікації педагогічних й управлінських кадрів з використання в навчально-виховному процесі сучасних педагогічних, інформаційних і телекомунікаційних технологій; підвищення рівня професійного розвитку педагогічних та управлінських кадрів з використання сучасних педагогічних, інформаційних і телекомунікаційних технологій.

Отже, розвиток інформаційно-комунікаційної компетентності педагогічних працівників, у тому числі вчителів української мови і літератури, є важливим напрямом організаційно-управлінської і науково-методичної роботи закладів післядипломної педагогічної освіти, що сприяє підготовці освітян, конкурентоспроможних на зовнішньому ринку праці, здатних впроваджувати інноваційні підходи до організації навчально-виховного процесу, підвищенню якості освіти відповідно до світових стандартів, істотному зростанню інтелектуального, культурного, духовно-морального потенціалу суспільства й особистості.

Chubaruk O.V. Management of Philology Teachers Development of Information Communication Competence in Post Diploma Education

Abstract. Actual questions of management of information communication competence development of philology teachers have been analyzed. The content of training of development of philology teachers information communication competence in post diploma education, the essence of organizing, managerial and methodical accompaniment of this category of teachers have been substantiated too.

Keywords: information communication technologies, information and education environment of the regional educational system, information communication competence, development of information communication competence of philology teachers, management of philology teachers professional competence.

Аннотация. Проанализированы актуальные вопросы управления развитием информационно-коммуникационной компетентности учителей украинского языка и литературы. Обосновано содержание подготовки учителей украинского языка и литературы по развитию информационно-коммуникационной компетентности в системе последипломного педагогического образования, сущность организационно-управленческого и научно-методического сопровождения развития информационно-коммуникационной компетентности данной категории педагогов.

Ключевые слова: информационно-коммуникационные технологии обучения, информационно-обучающая среда системы образования региона, информационно-коммуникационная компетентность, развитие информационно-коммуникационной компетентности учителей украинского языка и литературы, управления развитием профессиональной компетентности учителей украинского языка и литературы.

Література

1. Биков В. Ю. Сучасні інноваційні ІКТ-інструменти розвитку систем відкритої освіти / В. Ю. Биков, А. М. Гуржій // Педагогічна і психологічна науки в Україні : зб. наук. праць : в 5 т. — Т. 4 : Професійна освіта і освіта дорослих. — К. : Педагогічна думка, 2012. — С. 44–62.
2. Клокар Н. І. Управління підвищенням кваліфікації педагогічних працівників в умовах післядипломної освіти регіону на засадах диференційованого підходу : дис. доктора пед. наук : 13.00.06 / Наталія Іванівна Клокар. — К., 2011. — 605 с.
3. Управление высшим учебным заведением : учебник / под. ред. С. Д. Резника, В. М. Филиппова. — [2-е изд., перераб.]. — М. : ИНФРА-М, 2011. — 768 с.
4. Уорд Майкл. 50 методик менеджмента / Майкл Уорд. — М. : Финансы и статистика, 2003. — 200 с.
5. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року [Електронний ресурс] : указ Президента України від 25.06.2013 №344/2013. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>. — Назва з екрана.